
Inaugurační projev děkana 1. LF UK prof. Aleksi Šeda

Inaugurační projev děkana 1. LF UK prof. Aleksi Šeda

Vaše Magnificence, Spectabiles, Honorabiles, Dominae honoratae, Domini honorati

V programu inaugurace má nově instalovaný děkan svým způsobem nevděčnou úlohu. Za odstupujícího děkana jasně hovoří výsledky vykonané práce. Děkan nastupující se většinou prezentuje tím, co teprve udělá, jak naplní koncepci směřování fakulty, na jejímž základě byl zvolen Akademickým senátem. Ve svém projevu se dnes ovšem nechci zabývat jednotlivými detaily a kroky naplňování této koncepce. Ty byly široce probírány v rámci akademické obce, před senátem fakulty, v internetových diskusích a jsou k dispozici na řadě webových stránek. Nebudu tedy svůj projev tentokrát členit do možná očekávaných podkapitol výuka, věda, postgraduální výuka, hospodaření atd., ale zaměřím se na ideová východiska své koncepce, tedy jakousi koncepci koncepce. Pokusím se vysvětlit, jak přijímaný závazek vnímám v kontextu hodnot, které jsou symbolicky reprezentovány vámi, účastníky inaugurační procedury:

I. Rektor představuje autoritu a svrchovanost samosprávné univerzity a její nezákladnější intelektuální, demokratické a etické tradice. Závazkem fakulty vůči univerzitě je podíl na naplňování univerzitní koncepce, na tvorbě jejího jména a mezinárodním respektu. Naše univerzita se hlásí k humboldtovské koncepci jednoty vzdělávání a vědy, nikoli k redukcionistickému modelu „masifikovaného“ vzdělávání. Proto lékařská fakulta musí poskytovat nejen profesní, ale v pravém slova smyslu profesionální přípravu.

Cílem naší fakulty je kvalitní, v mezinárodní soutěži konkurenceschopný absolvent, připravený pro praktickou medicínu. Musí být vybavený chápáním širšího kontextu lékařských disciplín, s odpovědností vůči základním lidským hodnotám. Zároveň je však naší povinností vytvářet podmínky pro přípravu a práci těch, kteří budou nejen chápat vědecký základ medicíny, ale i posouvat úroveň poznání v biomedicině a předávat toto poznání dalším generacím studentů.

II. Předseda Akademického senátu fakulty zde symbolizuje hlas fakultní obce. Je tedy i představitelem toho, co lze nazvat „kolektivním vědomím“ fakulty. Toto „vědomí“ ovšem není utvářeno jen vrcholnými orgány fakulty či jinak definovanými strukturami. Je utvářeno jednotlivými excelentními kolegy, kteří představují profesionální elitu svých oborů a autoritu často přesahující fakultní a národní rozměr. Toto vědomí musí být utvářeno energií a entuziasmem těch, kteří se věnují rozvoji fakulty a jejího života bez ohledu na jejich postavení v akademické hierarchii, věk, disciplínu či národnost.

III. Emeritní děkani a odstupující děkan. Jejich přítomnost symbolizuje kontinuitu cesty fakulty, na níž se pozitivní, vzniklé v minulosti, stává substrátem pro nové v budoucnu. Měl jsem potěšení spolupracovat s odstupujícím děkanem prof. Zimou ve vedení fakulty během obou jeho funkčních období. Výsledky jeho a jeho týmu jsou závazkem pro další rozvoj fakulty a osobně mu za jeho práci chci poděkovat.

IV. Fakultní obec, studenti, učitelé jsou tím, čím je ve státě občan. Právě jim orgány a struktury spravující a reprezentující fakultu patří. Úkolem vedení fakulty je vytvářet podmínky pro efektivní práci a pro obhajobu práv a zájmů fakultní obce. Pro definování zájmu fakulty, při přípravě strategických rozhodnutí a při identifikaci problémů je nezbytný trvalý dialog a co nejširší celofakultní diskuse. Diskuse s třibením názorů, bez statutárních bariér, trvalá péče o to, aby formální, a někdy spíše rituální zábrany nedusily svobodné vyjádření názoru. Takové diskuse žádají trpělivost, zodpovědnost, ale i vůli a kuráž všech zúčastněných. Pravdu nelze uzurpovat z pozice síly ani prosadit lamentací, sice svalnatou, ale za zavřenými dveřmi, bez ochoty vložit vlastní práci a přijmout odpovědnost. Pro to vše považuji za naprosto zásadní otevřít co nejvíce cest komunikaci, možnostem argumentace a objektivnímu hodnocení s měřitelnými důsledky. V tom vidím možnost průběžného definování neznásilněných „zájmů fakulty“. Zájmů definovaných v důstojném partnerství členů obce – *ve prospěch věci*, nikoli jako účelový chytrácký pakt pro prosazení partikulárního zájmu *navzdory „těm druhým“*. Je třeba mít na mysli, že i takové zdánlivě „mimoprofesionální“ fenomény, jako je způsob jednání učitelů se studenty, lékařů mezi sebou a s pacienty či třeba postoje pracovníků děkanátu ke studentům-klientům mohou zásadně ovlivnit budoucí chování dnešních studentů. A je třeba se zamýšlet, jaký je náš podíl na tom, že řada negativních jevů se jako by stává společenskou normou.

V posledních týdnech mě potěšilo množství nápadů a návrhů kolegů – ať učitelů, či studentů včetně zahraničních – týkajících se dalšího směřování naší fakulty. Nejvíce potěšitelné jsou ty z nich, které kromě části „Mělo by se“ obsahují i závaznější, exekutivní stanovisko: „Já bych.“ Zmiňuji-li zahraniční studenty, je třeba připomenout naši povinnost poskytnout jim takové vzdělání, které bude dobrou vizitkou fakulty, jež je zároveň také jejich fakultou. Rovněž si velmi vážím spontánních ohlasů a názorů, které jsem dostal od studentů, kteří letos promovali. Imponuje mi nejen jejich

otevřenost a kultivovanost, ale především snaha pomoci tam, kde z pohledu dnešní pragmatické doby vlastně již nemají důvod se angažovat. Zároveň je to memento, že ani my nesmíme zapomínat na své absolventy. Jak specificky v dalším popomočném, postgraduálním, specializačním a celoživotním vzdělávání, tak i v nejobecnější kolegiálně-komunitní rovině.

V. Představitelé dalších fakult, škol, vědeckých a zdravotnických pracovišť. Jsem přesvědčen, že naše cesta bude produktivnější nikoli v konfrontaci, ale ve spolupráci s ostatními lékařskými fakultami a dalšími organizacemi s podobnými zájmy v oblasti školství, zdravotnictví a vědy. Dnešní špičková odborná a vědecká práce je týmová a multioborová ze své podstaty. Otevřená spolupráce sebevědomých partnerů vždy představuje lidské obohacení, umožňuje efektivnější vynaložení prostředků i znalostí a ve svých důsledcích je přínosem i pro studenty a pacienty. S velkým potěšením sleduji rostoucí počet edukačních a vědeckých projektů s podílem více (a nejen) lékařských fakult v rámci Univerzity i mimo ni. Patří mezi ně i postgraduální vzdělávání v rámci doktorských studijních programů, které velmi často probíhá ve spolupráci s pracovišti Akademie věd České republiky. Tyto programy, jsou-li dobře vedeny, představují cestu studentů k excelentní vědě. Pozornost a péči je třeba věnovat jak studentům, tak i jejich školitelům, špičkovým odborníkům. Postgraduální studenti tak získávají zkušenosti s prací na národních i mezinárodních grantových projektech či v rámci různých modelů institucionálního financování vědy. Vrcholnou ukázkou nezbytnosti široké spolupráce na platformě více organizací jsou infrastrukturální projekty programu Věda a výzkum pro inovace. Je jí ovšem i spolupráce fakulty a VFN na strategii rozvoje v oblasti Karlova náměstí či několika fakult university v projektu Kampus Albertov. To vše jasně ukazuje, že spolupráce vede k přidané hodnotě pramenící z mezioborovosti a individuální originality zúčastněných. Nevede ke kanibalizaci, ale k posílení partnerů. To vše platí i pro spolupráci s průmyslovými partnery v oblasti aplikované vědy a vývoje. Naopak nemám rád, jsou-li případné problémy účelově označovány nikoli jejich pravým jménem, ale třeba městem či institucí, odkud, zpravidla pouze zdánlivě, vycházejí.

VI. Představitelé státních institucí, stavovských organizací a odborných společností, veřejnosti, pacientů. Vzhledem k aktuální, pro vysoké školství složitě ekonomické i politické situaci je třeba nejen maximálně využít stávající zdroje, ale i aktivně ovlivňovat zevní procesy, které mají na fakultu dopad. Zároveň je třeba mít na mysli, že aktivní postoj k budoucnosti není jen bojem o peníze, ale také bojem o „mozky“ a o postavení vzdělávacích a vědeckých institucí ve společnosti vůbec. To vše spolu velmi těsně souvisí. Proto je třeba, aby naše fakulta byla chápána nejen jako škola a „mozkový trust“ expertů ve slonovinové věži, ale i jako to, co je v zahraničí nazýváno „korporátním občanem“. Aby byla respektovaným partnerem státních orgánů při přípravě legislativy i aby byla díky své práci a srozumitelně komunikovaným výsledkům přítomna v povědomí nejširší veřejnosti.

Na své další cestě věnuji maximum energie tomu, abych splnil všechny závazky úřadu děkana, zasloužil si důvěru těch, kteří mi ji dosud poskytovali, a získal ji i u těch ostatních. Vám všem děkuji za trpělivost a pozornost, kterou jste věnovali mým slovům.

Vivat, crescat, floreat facultas medica prima Universitatis Carolinae Pragensis.
Quod bonum felix, fastum fortunatumque eveniat.